

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Theologia Moralis

Antehac ex probatis Auctoribus breviter concinnata

Busenbaum, Hermann

Coloniæ Agrippinæ, 1707

Q. 83. Quid circa supplicas, rescripta & litteras expeditionis sit præterea notandum.

urn:nbn:de:hbz:466:1-42600

648 §. XVI. Impetrare volens per Rescriptum in forma gratiosa, debet mittere testimonium idoneitatis dandum ab Episcopo originis, quia Papa non vult se exponere periculo conferendi inhabili vel indigno: si tamen rescriptum detur in forma, *dignum*, non est opus illo prævio testimonio, quia tum committitur Ordinario, ut examinetur idoneitas, & si reperita fuerit, ut conferatur beneficium.

649 §. XVII. Hactenus dicta procedunt, quando beneficium à Papa impetratur, non autem si ab Ordinario, qui censetur scire beneficiorum vacationem, qualitatem, valorem ac condiciones impetrantis &c. *Menoch. Sanch. Castrop. n. 33.*

650 §. XVIII. Pro Archi-Diœcesi Coloniensi statutum est 12. Aug. 1689. mandato Archi-Episcopi, ut nullus Regularis ad ullum beneficium sæculare cum vel sine Cura; item nullus sæcularis ad curata sæcularia vel regularia admittatur, nisi examinatus à tribus deputatis, & præmissis publicè proclamationibus in Ecclesia vacante tribus festis diebus continuis vel intercalavis.

651 Q. 83. *Quid circa supplicas, rescripta & litteras expeditionis sit præterea notandum.* R. Seqq.

§. I. Quid apud Papam in supplica pro obtinendo beneficio sit exprimendum, dictum est à n. 633., item dictum est n. 464., si quis supplicatis pro habendo beneficio tanquam vacante per mortem, cum tamen possessor adhuc viveret, impetrationem esse irritam.

§. II. Si plura impediant gratiam obtinendam, putant *Abb. Dec. Menoch. Led.* aliique cum *Sanch. de matr. l. 8. d. 23.* omnia esse simul exprimenda, nec satis esse singula per diversas supplicas narrari & per diversa rescripta dispensari, tum quia qui unicuique narrat, tacite negat alia adesse, tum etiam quia
si simul

si simul proponantur, apta sunt movere Papam ad negandam gratiam, si enim resciat aliquem laborare, v. g. sex impedimentis matrimonii, sæpe negabit dispensationem, quamvis daturus esset laboranti singulis. Contradiciunt *Nav. Rodrig. Ceval. Sa*, quia potest unum tolli sine altero, & sic certum videtur, si quis impeditus voto & consanguinitate velit ducere Cajam, posse obtinere dispensationem voti, non factâ mentione consanguinitatis, pro qua postea petere poterit: sed rectè concludunt *Suar. Salas. Merol. Bonac. Rosa* de Exec. litt. Apost. p. 1. c. 6. n. 356., per se loquendo, valere petitionem ac dispensationem unius sine altero, nisi gravitas unius augeatur per alterum, aut non satis explicari possit non narrato altero: an autem in supplica pro dispensatione fieri debeat mentio alterius dispensationis ad eundem finem obtentæ, dictum est l. 1. n. 811.

§. III. Quandonam supplica aut rescriptum sit sub-vel obreptitium, intelligitur ex dictis l. 1. n. 806.; quando autem est tale, nihil operatur, nisi taciturnitas veri vel expressio falsi facta sit per ignorantiam, & non attingat causam finalem, Cap. 20. & 22. de Rescrip. *Rosa* à n. 19. & iterum à n. 26. 652

§. IV. Quid dicendum sit, si sub-vel obreptio in una tantum parte commissa sit, dictum est l. 1. n. 807.; si autem sit commissa à solo sollicitatore vel alio tertio, *Sanch. Tusch. Merol.* & alii dicunt non nocere quoad alteram partem, quia nullitas talis totius Rescripti, Cap. 20. de Rescrip. imponitur tanquam pœna perversitatis, quam hîc non commisit impetrans. Vide *Rosa* à n. 102. 653

§. V. Clausula, *motu proprio*, videtur sanare vitium subreptionis, non autem obreptionis, uti tenent multi apud *Rosa* n. 109., quia intelligitur, si expressa 654

pressa sint vera, uti putant *Sanch. Garc. Leur. p. 3. q. 455.* Videri possunt dicta l. 1. n. 814. & *Castrop. t. 13. d. 2. p. 31. §. 4. n. 11. & iterum à n. 17. Item p. 22. §. 5. n. 1.*

655 §. VI. Usu nunc receptum est, ut clausulæ generales nihil in particulari determinantes nihil operentur, cum per Scribas addantur secundum stylum Curia, uti testatur *Gastel. de usu & praxi curia Rom. pag. 233.* Circa clausulam autem, si preces veritate nitantur, sic habet Reg. 61. Cancell. item quod in litteris super beneficiis per Constitut. Execrabilis, vacantibus, ponatur clausula, si est ita, similiter de quibuscunque narratis informationem facti requirentibus: quamvis autem in Rescripto Papæ ad instantiam impetrantis concessio non exprimatur clausula illa, si preces veritate nitantur, subintelligi tamen debet, Cap. 2. de Rescrip. Jure autem civili expressè apponenda est, l. fin. Cod. de divers. Rescrip. Vide *Rosa à n. 20.*

656 §. VII. Circa clausulas derogatorias, diximus aliqua l. 1. à n. 806., quæ videri debent. Notandum autem est hic, quod Rescriptum concernens bonum publicum & Ecclesiarum utilitatem non censeatur sublatum per clausulas generales derogatorias, uti indubium esse scribit *Gonz. ad Reg. 8. Cancell. Gl. 9. §. 2. n. 18. citans Ferret. latè id probantem: & exemplum affert Nicol t. 1. d. 1. §. 12., in quo Urb. VIII. declaravit provisiones Apostolicas, quæ in præjudicium dati antehac pro utilitate Ecclesiæ indulti fuerent, esse nullas, quia essent præter mentem & intentionem Pontificiam. Quod si addatur generalis derogatoria cum clausula, quorum tenores &c. contra Rescriptum antè similia clausulâ in futurum derogatoriâ & decreto irritante munitum, putat cum aliis *Barb. de claus., claus. 43. n. 17. ultimum Rescriptum**

scriptum non infringere vim prioris; contradicunt *Felin. Selva, Roman.* & innumeri alii, sed *Gonz. Gl. 36. à n. 13.* rectè concludit, quòd posterius prævaleat, si sit datum motu proprio: & n. 80. addit, in dubio standum esse pro primo, quod est in possessione.

§. VIII. Clausula decreti irritantis adjecta Rescripto ligat etiam ignorantes, & in causis beneficiis inficit titulum ac possessionem & omnes actus subsequentes in contrarium, ita ut ne coloratum quidem titulum relinquat vel patiatur, *Rota coram Duno.* dec. 25. n. 5. & decis. 317. n. 12. part. 16. & Dec. 31. n. 18. & dec. 192. n. 1. part. 18. recent. *Garc. Vvames. Chok. Nicol. d. 2. §. 5. & tit. 3. d. 2. §. 9.* Quòd si addatur, dummodo alteri non sit ius quasi-*rum*, intelligitur tantum de jure valido, *Luca d. 54. n. 3. d. 56. n. 5.*

§. IX. Pro Rescripto sufficit exhibere transumptum Bullæ cum subscriptione Prodatarii & ejus sigillo ac subscriptione Notarii ad id deputati; & idem valet, quod originale, *Rota, Tond. Corr. l. 7. c. ult. n. 90.*

Q. 84. Quid notandum sit circa executorem litterarum Apostolicarum. R. Seqq.

§. I. Executor alius dicitur merus, alius mixtus; tum dicitur merus, si ipsi committatur nudum exercitium executionis absque exercitio jurisdictionis, uti communiter fit in litteris gratiosis Papæ; si tamen adsit legitimus contradictor & possessor in beneficio, tum ex mero efficitur mixtus. Mixtus dicitur, qui simul partes Judicis assumit, uti si Papa ei committat in forma, *dignum*, tum enim examinare debet narrata &c., ubi è contrà merus non cognoscit de sub-vel obreptione, sed hanc advertens nudè cessat ab executione, *Rosa de Execut. litt.*